

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 27. juni 2014 i sag nr. BS J-750/2013:

N

mod
Patientskadeankenævnet
Finsensvej 15
2000 Frederiksberg

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 5. april 2013, drejer sig om, hvorvidt sagsøgerens udgifter til make-up, som hun bruger til at dække misfarvninger i ansigtet, der er en følge af en anerkendt patientskade, kan anses som "andet tab" efter erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1, og om hun dermed er berettiget til erstatning for disse udgifter.

Sagsøgeren, N har nedlagt påstand om, at Patientskadeankenævnet skal anerkende, at sagsøgeren er berettiget til erstatning for udgifter til make-up, jf. erstatningsansvarslovens § 1 og § 1 a, som følge af den anerkendte patientskade.

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, har påstået frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagens oplysninger, at sagsøgeren i 1992 fik en 96 % forbrænding ved kontakt med åben ild.

I den anledning startede hun i januar 2007 i behandling på Herlev Hospital med tatoveringer, som medførte gråblå misfarvninger af dele af hendes ansigt og bryst.

Ved afgørelse af 7. november 2011 anerkendte Patientforsikringen misfarvningerne som en patientskade og tilkendte sagsøgeren en godtgørelse på 57.603 kr. for varigt mén (8%).

Afgørelsen blev indbragt for Patientskadeankenævnet, som den 4. april 2012 tiltrådte Patientforsikringens afgørelse.

Af begrundelsen for afgørelsen fremgår blandt andet:

"...

Varigt mén.

...

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at De i forvejen havde udbredt arvæv og uens pigmentering i ansigt og på brysterne efter en alvorlig forbrænding. De nye misfarvninger har en helt anden farve end de pigmentforandringer, De havde før. Forud for patientskaden anvendte De dagligt kraftig make-up for at dække pigmentforandringerne. Nævnet har lagt til grund, at de nye, blålige misfarvninger er vanskeligere at dække med make-up.

...

Den ekstra følelsesmæssige belastning ved de nye, blålige misfarvninger er indeholdt i det tilkendte varige mén på 8 %..."

Sagsøgeren søgte ligeledes om erstatning for udgifter til make-up, som hun bruger til at dække misfarvningerne i ansigtet med.

Ved afgørelse af 26. juni 2012 afslog Patientforsikringen at give hende erstatning for disse udgifter i medfør af erstatningsansvarslovens § 1 og § 1 a.

Afgørelsen blev indbragt for Patientskadeankenævnet, som den 5. oktober 2012 tiltrådte Patientforsikringens afgørelse.

Patientskadeankenævnet anførte i begrundelsen for afgørelsen blandt andet:

"Nævnet har i lighed med Patientforsikringen lagt vægt på, at udgiften ikke kan betragtes som en egentlig helbredelsesudgift. De er endvidere ved Patientforsikringens afgørelse af 7. november 2011, som er tiltrådt af Patientskadeankenævnet, tilkendt en godtgørelse for varigt mén på 8 %. Méngodtgørelsen er en compensation for de varige gener, den anerkendte behandlingsskade medfører, og fastsættes under hensyn til skadens medicinske omfang og art og de forvoldte ulemper i skadelidtes personlige livsførelse. Deres méngodtgørelse er ydet som en compensation for de gener, der følger af, at De har fået grå-blå misfarvninger i ansigtet, som er vanskeligere at dække end de pigmentforandringer, De havde før patientskaden. Deres forøgede udgifter til make-up må derfor anses for at være indeholdt i den tilkendte godtgørelse for varigt mén, og De er derfor ikke berettiget til særskilt erstatning herfor..."

Patientskadeankenævnet har i svarskriftet anført, at såfremt sagsøgeren får medhold i sin påstand, vil Patientskadeankenævnet opfylde dommen ved at konstatere indholdet af denne og derefter hjemvise sagen til Patientforsikringen, der oplyser sagen og træffer afgørelse om erstatningens størrelse.

Forklaringer

Sagsøgeren har forklaret, at hun er 52 år. Hun arbejder som social- og sundhedsassistent på Holbæk Sygehus. Hun fik en brandsårsskade i 1982, som medførte, at hun havde uens pigmenteringer. Hun var dengang rød i

ansigtet. Efter at hun kom i behandling, fik hun blå kinder. Det er værst, når det er koldt. Inden behandlingen brugte hun ikke make-up dagligt.

Hun oplever, at børn griner ad hende på gaden Hun har også oplevet, at der blev sagt monster til hende. Hun går ikke ud uden make-up. Hendes kæreste ser hende heller aldrig uden make-up. Det er kun dyre make-up mærker, der kan dække de blå misfarvninger, så som Clinique og Helena Rubinstein. Hun må friske sin make-up op i løbet af en arbejdsdag. Hun skal have opsat hår på arbejdet, og det gør de blå steder mere synlige.

Parternes synspunkter

Til støtte for sin påstand har sagsøgeren gjort gældende, at:

" ...

Det bestrides i sagens natur ikke, at sagsøger er kompenseret for sit vansir i forbindelse med fastsættelse af méngraden - men i lighed med fastsættelse af varige udgifter til medicin- /fysioterapibehandling samtidig med méngodtgørelse for smerter - er sagsøgers funktionsevne afhængig af, at hun dagligt bruger make-up under sit arbejde, det gøres på denne baggrund gældende, at make-up udgifter er at sammenligne med varige medicinudgifter/behandlingsudgifter til opretholdelse af funktionsniveau.

Det gøres til støtte herfor gældende, at sagsøger er sygeplejerske og i daglig berøring med mennesker, hvor hun derfor ikke kan og skal virke skræmmende, uden dette ville påvirke hendes arbejde og arbejdsevne, ligesom hendes berøringsflade i socialt regi ville indskrænkes betydeligt, da hun ikke grundet hendes psykiske tilstand ville være i stand til at opretholde et almindelig socialt liv.

Det gøres herefter sammenfattende supplerende gældende,

- at sagsøgers forøgede udgifter til make-up er andet tab i erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1's forstand,
- at sagsøger som følge af patientskaden har stærke psykiske følgevirkninger, som følge af vansir (vansiret i sig selv er kompenseret, jf. den udbetalte méngodtgørelse),
- at disse psykiske gener medfører, at sagsøger alene kan fungere i sin hverdag og sit arbejde, såfremt sagsøger er påført kamuflerende make-up,
- at sagsøger objektivt tillige er er nødt til at påføre sig kamuflerende make-up, således sagsøger ikke skræmmer eller i øvrigt virker skræmmende på hendes omgivelser, hvorfor
- at sagsøger såvel objektivt som subjektivt har en nødvendig udgift til

kamuflerende make-up, for at kunne virke i sin dagligdag,

og at sagsøgers udgifter til make-up derfor har til formål at sikre at hendes funktionsevne såvel i arbejdsregi som i socialt regi,

at Højesteret i sin dom UfR 2011, side 3098 H har præciseret, at andet tab er anvendt for at udelukke en for restriktiv praksis i relation til "helbredelsesudgifter"..."

Patientskadeankenævnet har til støtte for sin påstand gjort gældende:

"Anbringender

Det gøres overordnet gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Patientskadeankenævnets afgørelse af 5. oktober 2012 (bilag A).

Efter erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1, kan der ydes erstatning for helbredelsesudgifter og andet tab som følge af skaden.

Ved helbredelsesudgifter forstås udgifter til rimelige og nødvendige foranstaltninger, der har til formål at søge skadelidte helbredt, eller som står i forbindelse med skadelidtes helbredelse.

Det kan uomtvistet lægges til grund, at foranstaltninger i form af make-up ikke har noget helbredende formål, og ej heller står i forbindelse med sagsøgerens helbredelse. Sagsøgerens udgifter til make-up kan således ikke dækkes som "helbredelsesudgifter" i lovens forstand.

"Andet tab" omfatter udgifter, som har til formål at sikre eller forbedre skadelidtes funktionsevne, jf. U2011.3098H. Højesteret har i dommen eksemplificeret, hvad der kan være tale om, nemlig f.eks. "*udgifter til fremtidig udskiftning af hjælpemidler eller til ændring af bolig*". Der er ikke grundlag for at fortolke dommen sådan, at andet tab omfatter enhver udgift, som efter den skadelidtes subjektive vurdering er nødvendig, hvis behovet objektivt set er udokumenteret.

Det gøres gældende, at sagsøgerens forøgede udgifter til make-up ikke er "andet tab" i erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1's forstand. Der er ikke grundlag for at anse mérudgifter til make-up for at være varige medicin-og/eller behandlingsudgifter til opretholdelse af sagsøgerens funktionsniveau, endsige være sammenlignelige hermed.

Sagsøgeren har på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at udgiften til make-up sikrer eller forbedrer sagsøgerens funktionsevne. Der er ikke grundlag for at antage, at sagsøgeren uden det beskrevne merforbrug af make-up har nedsat funktionsevne.

Der er ikke bevismæssig støtte for, at sagsøgeren som følge af patientskaden skulle virke "*skræmmende*" i et sådant omfang, at det vil påvirke hendes

arbejde, hendes arbejdsevne som sygeplejerske i den daglige berøring med mennesker og hendes sociale liv, og at disse forhold derfor skulle afhjælpes med et merforbrug af make-up.

I den sammenhæng skal det fremhæves, at sagsøgerens vansir som følge af forbrændingen i 1992 ikke er en patientskade, men at det alene er de blågrå misfarvninger i ansigtet og på brystet, der er anerkendt som en patientskade, og som kan berettige til erstatning efter loven.

Det er uden betydning for retten til erstatning efter § 1, stk. 1 og § 1 a, om sagsøgeren efter sin subjektive overbevisning fremstår skræmmende, eller om hun har mishag over sit udseende.

Varige gener, som de beskrevne, er ulemper i skadelidtes personlige livsførelse. Sådanne gener dækkes af godtgørelsen for varigt mén, jf. erstatningsansvarslovens § 4. Sagsøgeren er også i medfør af netop denne regel tilkendt 8 % i méngodtgørelse, og hun er herved blevet kompenseret for de varige følger af patientskaden i form af gråblå misfarvninger i ansigtet, herunder de gener hun beskriver at have som følge heraf.

Sammenfattende har sagsøgeren ikke godtgjort et fornødent sikkert grundlag for at tilsidesætte Patientskadeankenævnets afgørelse."

Parterne har i det væsentlige procederet i overensstemmelse hermed.

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1, skal den, der er erstatningsansvarlig for personskade, betale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter og andet tab som følge af skaden.

I betænkning om erstatning for tab ved personskade og tab af forsørger nr. 679/1973 fremgår det på side 7, 2. spalte om helbredelsesudgifter blandt andet:

"Rimelige udgifter til proteser, særligt syet fortøj etc. kan kræves erstattet, også når anskaffelsen kun sker af kosmetiske hensyn. Spørgsmålet om erstatning for fremtidige forventede udgifter til fornyelse af proteser eller yderligere behandling, f. eks. tandbehandling, har givet anledning til en vis usikkerhed i praksis. Nogle domme har givet erstatning herfor som en selvstændig post, andre domme har blot villet tage hensyn til udgiften ved skønnet over invaliditetserstatningen."

Dette er gentaget i betænkning om udmåling af erstatning ved personskade og tab af forsørger nr. 976/1983, side 25. På side 94ff er det om helbredelsesudgifter og andet tab anført blandt andet:

"Erstatningsposten "helbredelsesudgifter" dækker i første række udgifter til rimelige og nødvendige foranstaltninger, der har til formål at søge skadelidte helbredt eller som står i forbindelse med skadelidtes helbredelse. Herved tænkes især på udgifter til sygehusophold, rekreatiomsomkostninger, udgifter til transport til og fra sygehus, kørestol, særligt syet fodtøj, læge- og tandlægeudgifter samt udgifter til revalidering,

...

Der opstår særlige problemer, hvis skadelidtes tilstand er af en sådan art, at der bliver et mere permanent behov for afholdelse af udgifter som følge af skaden, dvs. tilfælde hvor en fuldstændig helbredelse ikke må antages at kunne finde sted eller vil strække sig over meget lang tid. De ovennævnte eksempler på udgifter vil i vidt omfang være de samme, blot vil behovet f.eks. for hjemmehjælp muligvis være varigt, og der kan blive tale om regelmæssige lægebesøg og udskiftning af hjælpemidler. Der kan endvidere forekomme yderligere udgifter, f.eks. til ændringer af bolig, idet det kan være nødvendigt at tilpasse køkken, bad og toiletter efter skadelidtes handicap.

Disse udgifter kan - uanset om helbredelse må antages at kunne finde sted, jfr. nedenfor om udtrykket "andet tab" - ligeledes kræves erstattet.

...

Udtrykket "andet tab" omfatter udgifter, som skadelidte har i tiden umiddelbart efter skaden, men hvis størrelse og sammenhæng med skaden måske vanskeligt kan dokumenteres.

...

Udtrykket er endvidere anvendt for at udelukke en for restriktiv praksis med hensyn til erstatning for helbredelsesudgifter. De ovenfor nævnte udgifter til fremtidige hjælpemidler, der næppe direkte kan siges at være "helbredelsesudgifter", vil således kunne henføres til "andet tab"...

Retten finder herefter, at udgifter, der afholdes alene af kosmetiske hensyn, kan være "andet tab" i erstatningsansvarslovens forstand.

Højesteret har i U 2011 3098 H om "andet tab" i erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1, udtalt, at dette i almindelighed må forstås således, at det omfatter udgifter, som har til formål at sikre eller forbedre skadelidtes funktionsevne.

Sagsøger har forklaret, at brug af kraftig make-up er nødvendig for, at hun kan fungere arbejdsmæssigt og socialt. Det er kun dyre mærker, der kan dække de gråblå misfarvninger.

Sagsøger har i retten fremtrådt både med og uden make-up. Retten finder, at det er tydeligt, at de blågrå misfarvninger i ansigtet forstærker sagsøgerens vansir i øvrigt ganske betragteligt, og at en brug af kraftig make-up herefter

må anses for at have til formål at sikre og forbedre sagsøgerens funktionsevne både arbejdsmæssigt og socialt.

Retten lægger til grund, at sagsøger også forud for patientskaden anvendte make-up.

Retten finder herefter, at sagsøgerens forøgede udgifter til make-up er omfattet af "andet tab" i erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1. I dette omfang tager retten sagsøgerens påstand til følge.

Patientskadeankenævnet skal herefter betale sagsomkostninger til sagsøgeren. Sagsomkostningerne fastsættes til 35.000 kr., hvoraf 4.240 kr. dækker retsafgift, og det resterende beløb dækker passende beløb til dækning af udgifter til advokatbistand. Retten har herved lagt vægt på sagens beskedne omfang og på hovedforhandlingens korte varighed.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, skal anerkende, at sagsøgeren, N er berettiget til erstatning for sine forøgede udgifter til make-up, jf. erstatningsansvarslovens §1 og §1a, som følge af den anerkendte patientskade.

Inden 14 dage skal sagsøgte betale 35.000 kr. i sagsomkostninger til sagsøgeren.

Beløbet forrentes efter rentelovens § 8a.

Eva Hammerum

dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten på Frederiksberg, den 27. juni 2014.

Baljit Kaur Atwal, kontorfuldmægtig